

Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling

Stap 1: In kaart brengen van signalen

Breng de signalen die een vermoeden van huiselijk geweld of kindermishandeling bevestigen of ontcrachten in kaart en leg deze vast.

Leg ook de contacten over de signalen vast, evenals de stappen die worden gezet en de besluiten die worden genomen.

Maak bij het signaleren van huiselijk geweld of kindermishandeling gebruik van het signaleringsinstrument huiselijk geweld (bijlage 1).

Beschrijf signalen zo feitelijk mogelijk. Worden ook hypothesen en veronderstellingen vastgelegd, vermeld dan uitdrukkelijk dat het gaat om een hypothese of veronderstelling. Maak een vervolgaantekening als een hypothese of veronderstelling later wordt bevestigd of ontcracht.

Vermeld de bron als er informatie van derden wordt vastgelegd.

Leg diagnoses alleen vast als ze zijn gesteld door een bevoegde beroepskracht.

Stap 2: Collegiale consultatie, raadplegen deskundige

Melder bespreekt de signalen met een deskundige collega. Zo nodig wordt ook advies aan Veilig Thuis of aan een deskundige op het gebied van letselduiding gevraagd, als er behoefte is aan meer duidelijkheid over (aard en oorzaak) van letsel. Het ligt dan voor de hand dat zo nodig forensische expertise wordt ingeschakeld via Veilig Thuis.

Advies bij specifieke vormen van geweld over mogelijke risico's van vervolgstappen

Is er binnen Buitenbasis onvoldoende kennis aanwezig over de aanpak van specifieke vormen van geweld, zoals eengerelateerd geweld, huwelijksdwang, seksueel misbruik en vrouwelijke genitale verminking, of ouderenmishandeling, vraag dan altijd advies aan Veilig Thuis over uw vervolgstappen. Dit advies is ook van belang om mogelijke veiligheidsrisico's van eventuele vervolgstappen zorgvuldig te kunnen afwegen. Leg de uitkomsten van de collegiale consultatie en/of het gegeven advies vast in het leerlingdossier.

Stap 3: Gesprek met de leerling en/of ouder(s)

Bespreek de signalen met de leerling.

- Leg de leerling het doel uit van het gesprek;
- Beschrijf de feiten die je hebt vastgesteld en de waarnemingen die je hebt gedaan;
- Nodig de leerling uit om een reactie hierop te geven;
- Kom pas na deze reactie zo nodig met een interpretatie van hetgeen je hebt gezien, gehoord en waargenomen. In geval van vrouwelijke genitale verminking kun je daarbij de

‘Verklaring tegen meisjesbesnijdenis’ gebruiken. Deze is te vinden op internet in diverse talen.

Het doen van een melding zonder dat de signalen zijn besproken met de leerling, is alleen mogelijk als:

- Er concrete aanwijzingen zijn dat de veiligheid van de leerling, die van jouzelf, of die van een ander in het geding is, of zou kunnen zijn;
- Als je goede redenen hebt om te veronderstellen dat de leerling door dit gesprek het contact met jou zal verbreken en dat de leerling daardoor niet voldoende meer kan worden beschermd tegen het mogelijk geweld.

Stap 4: Afwegen aard en de ernst

Weeg op basis van de signalen, van het ingewonnen advies en van het gesprek met de leerling het risico op huiselijk geweld of kindermishandeling. Weeg eveneens de aard en de ernst van het huiselijk geweld of de kindermishandeling.

Raadpleeg in geval van twijfel altijd (opnieuw) Veilig Thuis. De medewerkers van Veilig Thuis bieden ondersteuning bij het wegen van het geweld en van de risico’s op schade en zij kunnen adviseren over vervolgstappen.

1. Vermoeden afwegen

Buitenbasis heeft de stappen 1 t/m 3 van de Meldcode doorlopen en

A: op basis van deze doorlopen stappen is er geen actie nodig: het dossier vastleggen en sluiten

B: ik heb een sterk vermoeden van huiselijk geweld en/of kindermishandeling. Het bevoegd gezag van Buitenbasis is op de hoogte (in geval het vermoeden door een teamlid wordt geconstateerd). Ga verder naar afweging 2.

2. Veiligheid

Op basis van de stappen 1 t/m 4 van de Meldcode schat Buitenbasis (gezag, medewerker) in dat er sprake is van acute en/of structurele onveiligheid:

A: NEE → ga verder naar afweging 3

B: JA of twijfel → direct (telefonisch) (anoniem) melding doen bij Veilig Thuis. De afwegingen hierna worden met Veilig Thuis doorlopen.

3. Hulp

Is er iemand Buitenbasis (gezag, medewerker) in staat om effectieve hulp te bieden of te organiseren en kan de dreiging voor mogelijk huiselijk geweld of kindermishandeling afgewend worden?

A: NEE → melden bij Veilig Thuis, die binnen 5 werkdagen een besluit neemt en terugkoppelt naar de melder

B: JA → ga verder met afweging 4

4. Hulp aanvaarden

Aanvaarden de betrokkenen de hulp zoals in afweging 3 is georganiseerd en zijn zij bereid zich actief in te zetten?

A: NEE → melden bij Veilig Thuis

B: JA → hulp in gang zetten, termijn afspreken waarop effect meetbaar of merkbaar moet zijn. Zo concreet mogelijk maken en documenteren. Spreek af wie welke rol heeft en benoem een casemanager. Spreek af welke taken alle betrokkenen en specifiek de casemanager heeft, zodat de verwachtingen voor iedereen helder zijn. Leg vast, voer uit en ga verder met afweging 5.

5. Resultaat

Leidt de hulp binnen de afgesproken termijn tot de afgesproken resultaten ten aanzien van de veiligheid, het welzijn en/of het herstel van de direct betrokkenen?

A: NEE → melden bij Veilig Thuis

B: JA → hulp afsluiten met vastgelegde afspraken over het monitoren van de veiligheid van alle betrokkenen.

Stap 5: Beslissen: zelf hulp organiseren of melden

Als Buitenbasis meent op basis van de afweging in stap 4, dat de leerling en het gezin redelijkerwijs voldoende tegen het risico op huiselijk geweld of op kindermishandeling beschermd kan worden:

- organiseer dan de noodzakelijke hulp;
- volg de effecten van deze hulp;
- doe alsnog een melding als er signalen zijn dat het huiselijk geweld of de kindermishandeling niet stopt of opnieuw begint.

Melden en bespreken met de leerling

Kan Buitenbasis de leerling niet voldoende tegen het risico op huiselijk geweld of op kindermishandeling beschermen of wordt er aan getwijfeld of Buitenbasis voldoende bescherming hiertegen kan bieden:

- meld het vermoeden bij Veilig Thuis;
- sluit bij je melding zoveel mogelijk aan bij feiten en gebeurtenissen en geef duidelijk aan indien de informatie die gemeld wordt (ook) van anderen afkomstig is;
- overleg bij uw melding met Veilig Thuis wat u na de melding, binnen de grenzen van uw gebruikelijke werkzaamheden, zelf nog kunt doen om de leerling en zijn gezinsleden tegen het risico op huiselijk geweld of op mishandeling te beschermen. Bespreek de melding vooraf met de leerling (vanaf 12 jaar) en of met de ouder (als de leerling nog geen 16 jaar oud is).
- leg uit waarom Buitenbasis van plan is een melding te gaan doen en wat het doel daarvan is;
- vraag de leerling uitdrukkelijk om een reactie;

- in geval van bezwaren van de leerling, overlegt Buitenbasis op welke wijze tegemoet gekomen kan worden aan deze bezwaren;
- is dat niet mogelijk, weeg de bezwaren dan af tegen de noodzaak om de leerling of zijn gezinslid te beschermen tegen het geweld of de kindermishandeling. Betrek in uw afweging de aard en de ernst van het geweld en de noodzaak om de cliënt of zijn gezinslid door het doen van een melding daartegen te beschermen;
- Buitenbasis doet een melding indien naar ons oordeel de bescherming van de leerling of diens gezinslid de doorslag moet geven.

Van contacten met de leerling over de melding kan afgezien worden:

- als er concrete aanwijzingen zijn dat de veiligheid van de leerling, die van u zelf, of die van een ander in het geding is, of zou kunnen zijn;
- als er goede redenen zijn om te veronderstellen dat de leerling daardoor het contact zal verbreken

Voor meer informatie kun je bellen met:

Veilig Thuis: 0800-2000

Zedenpolitie: 0900-8844

Bijlage 1 Signaleringsinstrument Huiselijk geweld

De leerling:

- Eet ongezond
- Heeft eetproblemen
- Verzorgt zichzelf slecht (slechte persoonlijke hygiëne)
- Heeft verwondingen en/of oude littekens
- Geeft vage verklaringen voor verwondingen/verwaarlozing
- Vertoont ineens heel ander gedrag
- Is heel aanhankelijk (bijvoorbeeld veel aandacht vragen of steeds bij stafleden in de buurt rondhangen)
- Maakt weinig en/of vreemd contact met andere studenten en/of medewerkers
- Heeft een overdreven angst voor lichamelijk contact, verbergt het eigen lichaam
- Kan zich slecht concentreren
- Praat negatief over zichzelf (ik kan toch niks, ik hoor er toch niet bij)
- Praat negatief of juist heel gelaten over thuis
- Pest andere studenten of sluit ze buiten
- Is agressief richting zichzelf, andere studenten en/of stafleden
- Misdraagt zich (diefstal, brandstichting, vandalisme)
- Vertoont seksueel gedrag en uitspraken die niet passen bij de leeftijd
- Gebruikt alcohol en/of drugs
- Is vaak, zonder duidelijke reden, afwezig
- Heeft schulden
- Doet geheimzinnig en/of is gesloten over thuis
- Zoekt conflicten op met andere studenten en/of begeleiders

De ouders:

- Zijn niet bereid tot contact met de begeleider (o.a. mailen / bellen)
- Geven het kind verantwoordelijkheden die niet bij de leeftijd passen (veel geld mee voor boodschappen, altijd voor broertjes/zusjes moeten zorgen)
- Houden het kind klein (over beschermend/keurslijf)
- Ontkennen dat er iets loos is, of willen/kunnen dit niet zien

| | |
|--|--|
| Stap 1 In kaart brengen van de signalen | |
| Stap 2 Collegiale consultatie, raadplegen deskundige | |
| Stap 3 Gesprek met leerling | |
| Stap 4 Afwegen aard en ernst | |
| <i>Is er op basis van stap 1 t/m 3 een vermoeden van huiselijk geweld of kindermishandeling?</i> | |
| <i>Is er een vermoeden van acute of structurele onveiligheid?</i> | |
| Stap 5 Beslissen: zelf hulp organiseren of melden | |
| <p>1. Is melden noodzakelijk?</p> <p>Melden is noodzakelijk als er sprake is van:</p> <ul style="list-style-type: none"> - acute onveiligheid - structurele onveiligheid | <p>2. Is hulpverlening of organiseren (ook) mogelijk?</p> <p>Hulpverlening is mogelijk als:</p> <ul style="list-style-type: none"> - de professional in staat is om effectieve/passende hulp te bieden/ organiseren - de betrokkenen meewerken aan de geboden hulp - de hulp leidt tot duurzame veiligheid <p>Indien dit niet mogelijk is, dan melden bij Veilig Thuis.</p> |